

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 3 kwietnia 2014 roku, Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, odrzucił odwołanie P. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. z dnia: 6 lutego 2007 roku numer SZ (...), 15 listopada 2007 roku nr (...) -2, 17 kwietnia 2008 roku nr (...) -2, z dnia 6 stycznia 2009 roku nr (...), 19 stycznia 2009 roku nr (...), 16 grudnia 2009 roku nr (...) i 21 maja 2010 roku nr (...) -2.

W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia Sąd Rejonowy wskazał, iż zgodnie z art. 365 § 1 k. p. c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. W oparciu o powołany przepis niedopuszczalne jest ponowne badanie kwestii złożenia przez wnioskodawcę w terminie odwołania od zaskarżonych decyzji ZUS. Kwestia złożenia w terminie odwołań od decyzji ZUS z dnia 6 lutego 2007 r., numer SZ (...), 15 listopada 2007 r., nr (...) -2, 17 kwietnia 2008 r., nr (...) -2, 6 stycznia 2009 r., nr (...), 19 stycznia 2009 r., nr (...), 16 grudnia 2009 r., nr (...) i 21 maja 2010 r., nr (...) -2. została prawomocnie przesądzona w sprawie XI U 214/13.

Stosownie zatem do treści art. 199 par. 1 pkt. 2 w związku z art. 13 par 2 k. p. c. odwołania należało odrzucić.

Powyższe orzeczenie zostało zaskarżone przez wnioskodawcę, który wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

W uzasadnieniu złożonego środka zaskarżenia ubezpieczony podniósł, iż wydając zaskarżone rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy powołał się na wiążące postanowienie w sprawie XI U 214/13, jednakże odrzucenie przedmiotowych odwołań nie powoduje prawomocności 7 zaskarżonych decyzji. Sąd Rejonowy z jednej strony powołuje się na wiążącą moc prawomocnego orzeczenia z art. 365 § 1 kpc, a z drugiej na powagę rzeczy osądzonej, podczas gdy art. 366 kpc dotyczy orzeczeń, w których sprawa rozpoznana została co do istoty (postanowienie SN z 18.08.1967 r. sygn akt II CZ 68/67, post. SN z 22 12.2000 r. II CKN 1400/00, postanowienie SN z 14 VI 2012 r. I CSK 550/2011 r.). Z uwagi zaś na fakt, iż terminowość złożenia odwołań nie stanowiła podstawy sporu w sprawie, brak było podstaw do uznania, że zachodziła powaga rzeczy osądzonej i podstawa do ponownego odrzucenia wniesionych odwołań.

W kwestii zaś samej terminowości złożenia odwołań skarżący podniósł, iż ZUS w ogóle nie doręczył mu odpisu przedmiotowych decyzji. W związku z powyższym w jego przypadku nie biegł miesięczny termin do złożenia od nich odwołań, a domniemanie ZUS o faktycznym ich doręczeniu winno zostać obalone.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl przepisu art. 199 § 1 pkt 2 kpc sąd odrzucił pozew: jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona.

Zgodnie z art. 366 kpc wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami.

Z kolei na mocy art. 365 § 1 kpc orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

Do postanowień stosuje się odpowiednio przepisy o wyrokach, jeżeli kodeks nie stanowi inaczej (art. 361 kpc).

Utrwalony jest pogląd, że z powagi rzeczy osądzonej korzysta tylko rozstrzygnięcie o żądaniu pozwu i nie obejmuje przesłanek tego rozstrzygnięcia. Powaga rzeczy osądzonej zachodzi wówczas, gdy sąd wyrokiem rozstrzygnął sprawę merytorycznie (uchwała SN z dnia 24 listopada 1966 r., III CZP 91/66, OSNCP 1967, nr 3, poz. 47). Z zastrzeżeniem

wyjątków, o których stanowi art. 523, z powagi tej korzystają także postanowienia wydane w postępowaniu nieprocesowym, orzekające co do istoty sprawy (art. 366 w związku z art. 13 § 2). Prawomocne postanowienie o odrzuceniu pozwu nie korzysta z powagi rzeczy osądzonej (art. 366 i postanowienie SN z dnia 18 sierpnia 1967 r., II CZ 68/67, OSPiKA 1968, z. 11, poz. 238, z glosą W. Siedleckiego). Nowy pozew nie może być odrzucony tylko z tej przyczyny, że sąd poprzedni pozew już w tej sprawie odrzucił. Podstawą odrzucenia mogą być jednak te same lub inne przyczyny uzasadniające odrzucenie pozwu.

Ponadto wskazać należy, iż moc wiążąca na podstawie art. 365 § 1 kpc przysługuje prawomocnym orzeczeniom sądu wydawanym w postępowaniu cywilnym. W moc wiążącą wyposażone są także postanowienia sądu wydawane w procesie. Wobec tego zakres orzeczeń korzystających z powagi rzeczy osądzonej jest węższy niż orzeczeń wyposażonych w moc wiążącą. Moc wiążąca, w świetle art. 365 § 1 kpc, odnosi się bowiem do wszystkich orzeczeń. W orzecznictwie podnosi się, że moc wiążąca orzeczenia odnosi się tylko do treści jego sentencji, a nie uzasadnienia (wyrok SN z dnia 8 czerwca 2005 r., V CK 702/04, Lex nr 402284). Nie mają zatem mocy wiążącej ani poglądy prawne wyrażone w uzasadnieniu orzeczenia (wyrok SN z dnia 13 marca 2008 r., III CSK 284/07, Lex nr 380931), ani motywy i ustalenia faktyczne zawarte w uzasadnieniu (wyrok SN z dnia 15 listopada 2007 r., II CSK 347/07, Lex nr 345525). Według Sądu Najwyższego, przedmiotem prawomocności materialnej jest bowiem ostateczny rezultat rozstrzygnięcia, a nie przesłanki, które do niego doprowadziły. Sąd przy wydaniu wyroku nie jest związany zarówno ustaleniami faktycznymi poczynionymi w innej sprawie, jak i poglądami prawnymi wyrażonymi w uzasadnieniu zapadłego w niej wyroku (wyrok SN z dnia 21 czerwca 2007 r., IV CSK 63/07, Lex nr 485880). Natomiast zawarte w uzasadnieniu orzeczenia motywy rozstrzygnięcia mogą mieć znaczenie dla ustalenia zakresu mocy wiążącej prawomocnego orzeczenia, czyli granic prawomocności materialnej orzeczenia w rozumieniu art. 365 § 1 (tak wyrok SN z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, OSNC-ZD 2008, nr A, poz. 20). Według Sądu Najwyższego, wynikająca z art. 365 kpc moc wiążąca orzeczenia oznacza, że żaden z podmiotów nią objętych nie może negować faktu istnienia prawomocnego orzeczenia i jego określonej treści, niezależnie od tego, czy był stroną postępowania (wyrok SN z dnia 15 lipca 1998 r., II UKN 129/98, OSNP 1999, nr 13, poz. 437). W wyroku z dnia 12 lipca 2002 r., V CKN 1110/00, Lex nr 74492, Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że skutkiem zasady mocy wiążącej prawomocnego wyroku jest to, że przesądzenie we wcześniejszym wyroku kwestii o charakterze prejudycjalnym oznacza, że w procesie późniejszym ta kwestia nie może być już w ogóle badana. Zachodzi tu zatem ograniczenie dowodzenia faktów, objętych prejudycjalnym orzeczeniem, a nie tylko ograniczenie poszczególnego środka dowodowego.

Mając powyższe na uwadze wskazać należy, iż na gruncie rozpoznawanej sprawy z uwagi na odrzucenie odwołań wnioskodawcy od spornych decyzji prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego z dnia 10 kwietnia 2013 r. w sprawie XI U 214/13, istotnie brak jest podstaw do twierdzenia, iż wydanie wskazanego rozstrzygnięcia skutkowało walorem powagi rzeczy osądzonej. Z powagi rzeczy osądzonej korzysta bowiem tylko rozstrzygnięcie o żądaniu pozwu, którego z uwagi na wniesienie odwołania z przekroczeniem przewidzianego do tego terminu w niniejszej sprawie zabrakło.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, brak jest jednak podstaw do uznania, iż wniesione przez niego odwołania winny zostać merytorycznie rozpoznane. Podkreślić należy, iż postanowienie w sprawie XI U 214/13, jest prawomocne i wiążące. Postanowieniem tym odrzucono odwołania wnioskodawcy od zaskarżonych decyzji, z uwagi na znaczne przekroczenie terminu do ich wniesienia, o którym mowa w 477⁹ § 1 k.p.c. Wydając powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy odniósł się do kwestii braku złożenia odwołań w terminie. Wobec braku jakiegokolwiek zmiany w stanie faktycznym i prejudycjalnego znaczenia tej kwestii dla wydania rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie - jak słusznie przyjął Sąd Rejonowy - niedopuszczalnym było ponowne badanie terminowości złożenia przez wnioskodawcę odwołań od zaskarżonych decyzji ZUS. Bezsprzecznie zatem wbrew wywodom zawartym w zażaleniu, skarżący wniósł odwołania od spornych orzeczeń z naruszeniem przewidzianego prawem terminu. Z tych też względów wniesione przez niego ponownie odwołania podlegały odrzuceniu na tej samej podstawie tj. zgodnie z art. 477⁹ § 1 k.p.c.

Konkludując wydane rozstrzygnięcie ostatecznie odpowiadało zatem prawu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 orzekł jak w sentencji.

Z./ Odpis postanowienia z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy z pouczeniem o treści art. 398¹ kpc oraz art. 87¹ kpc oraz pełnomocnikowi organu rentowego.